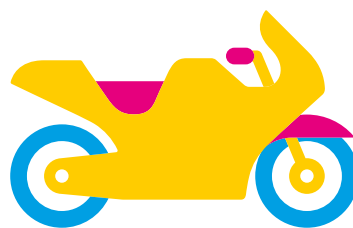

Försäkringsvillkor

Flytande försäkring Företagsmotor

Innehåll

A. Översiktlig information	3
B1. Allmänna försäkringsvillkor	7
B2. Särskilda villkor – Egna fordon	8
B3. Särskilda villkor – Kunders fordon.....	10
D. Trafik- och bilansvarsförsäkring.....	11
E1. Egendomsförsäkring.....	13
E2. Restskuldsförsäkring	19
G. Rättsskyddsförsäkring	21
H. Tilläggsförsäkring – Bedrägeri.....	23
I. Allmänna bestämmelser	24
J. Om skada inträffar	28
K. Vid frågor om försäkring eller skador	29
L. Om vi inte skulle komma överens.....	30

A. Översiktlig information

Före den egentliga villkorstexten får du i det här avsnittet en översiktlig information om hur försäkringen gäller.

Detta häfte innehåller de försäkringsvillkor som gäller för Flytande försäkring. När vi i villkoren använder orden ”du” och ”din” menar vi – om inte annat sägs – både försäkringstagaren och var och en av övriga försäkrade personer. Med ”vi” och ”oss” menas försäkringsgivaren, det vill säga Folksam.

Försäkringsgivare är Folksam ömsesidig sakförsäkring, organisationsnummer 502006-1619.
Adress: 106 60 Stockholm
Telefon: 0771-960 960

Vår verksamhet står under tillsyn av Finansinspektionen och vår marknadsföring följer svensk lag.

Omfattningen av din försäkring framgår av försäkringsvillkoren. Dessa tillhandahålls på svenska och all kommunikation mellan dig och oss sker på svenska.

Om inte annat avtalats är försäkringstiden ett år.

Uppsägning av försäkring i förtid

Du kan säga upp försäkringen under försäkringstiden till exempel om behovet av försäkringen upphör eller liknande omständighet inträffar. Du får också säga upp försäkringen vid skada att upphöra inom 14 dagar, se punkt 3.3 i I. Allmänna bestämmelser.

Försäkringspremie

Premien för din försäkring framgår av försäkringsbrev och premiefaktura. På premiefakturan finns också uppgift om sista dag för betalning.

Har premie lämnats i en offert gäller premieuppgiften enligt vad som sägs i offerten eller annars avtalats. Se punkterna 3.1–5.9 i I. Allmänna bestämmelser.

Särskilda regler om premiebetalning framgår också i punkt 4 i B2. Särskilda villkor - Egna fordon samt punkt 4 i B3. Särskilda villkor - Kunders fordon.

Försäkringsvillkoren och försäkringsbrevet

Detta är översiktlig information. Vi vill därför understryka, att det alltid är försäkringsbrevet och de fullständiga försäkringsvillkoren som bestämmer innehållet i ditt försäkringsskydd.

Ditt försäkringsbrev visar vilket skydd du har. Där finns också uppgift om försäkringstidens längd, premie, särskilda villkor med mera. Det är försäkringsbrevet och försäkringsvillkoren som tillsammans utgör avtalet mellan dig och oss.

Omfattning

Du kan försäkra dina fordon med olika omfattningar. Vad som ingår i din försäkring framgår av försäkringsbrevet.

Egna fordon (fordonsklass 24)

Försäkringen avser i huvudsak fordon som utgör företagets handelsvara. Försäkringen omfattar dock även egna registrerade och inte avställda fordon som brukas i den verksamheten samt för försäkringstagarens och anställdas privata bruk. Andra användningsområden och verksamheter gäller inte försäkringen för.

Fordon som inte används och som är avställda eller oregistrerade (inkl. förregistrerade) omfattas av försäkringsformen Fordonslager.

Kunders fordon (fordonsklass 25)

Försäringen gäller bara för fordon som tagits emot eller annars omhändertagits i något av de syften som anges i villkoren.

Försäringen gäller inte för fordon som är mottagna i kommission för försäljning. Sådana kan istället omfattas av flytande försäkring för egna fordon.

Var försäringen gäller

För fordonsklass 24 gäller försäringen endast inom Norden och i fordonsklass 25 enbart i Sverige.

Trafikförsäringen gäller alltid i hela världen enligt Trafikskadelagen för skada som i följd av trafik med svenskregistrerad bil tillfogas svensk medborgare eller den som har sin hemvist i Sverige.

Självrisker

Självriskerna varierar beroende på vilken del av försäringen som berörs. Självriskerna framgår av ditt försäkringsbrev. Särskilda självrisker gäller i vissa fall. Dessa finns angivna under respektive avsnitt i försäkringsvillkoret.

Mervärdesskatt

Om försäkringstagaren är redovisningsskyldig för mervärdesskatt, betalar försäringen inte en sådan kostnad. På begäran ska försäkringstagaren utnyttja sin avlyftningsrätt för mervärdesskatt gällande skadelidandes kostnader.

Trafikförsäkring

Du är skyldig att teckna en trafikförsäkring för ditt fordon. Det är ägaren som ska fullgöra den plikten. Det är också ägaren som ska vara registrerad hos Transportstyrelsen. Vid så kallad leasing är det dock leasingtagaren som ska teckna trafikförsäkring.

Trafikförsäringen ersätter personskador och vissa egendomsskador enligt reglerna i trafikskadelagen. Observera att trafikförsäringen inte gäller för skador på det egna fordonet. Din trafikförsäkring gäller inte heller för skada på egendom som transporteras med fordonet.

Trafikförsäringen gäller normalt med en grundsjälvrisk. I vissa fall kan också särskild självrisk bli aktuell, se punkt 4. i D. Trafikförsäkring.

Egendomsskydd

Om trafikförsäringen kompletteras med egendomsskydd är det försäkringstagarens eget ekonomiska intresse, som ägare till det försäkrade fordonet som försäringen gäller för.

Under punkt 9 i E1. Egendomsförsäkring anger vi hur vi värderar och ersätter skador på din egendom.

Tillbehör och annan utrustning som inte hör till fordonet eller som det inte är normalt att ha i fordonet ingår inte. Personliga tillhörigheter ingår inte. Informations- och kommunikationssystem för data, navigering, tv och video samt bilradio, band- eller cd-spelare, biltelefon eller annan liknande utrustning ersätts endast om den är fast monterad och konstruerad för att enbart användas i bilen, se punkt 2 i E1. Egendomsförsäkring.

Begränsningar i egendomsskyddet

Här nedan anger vi de viktigaste begränsningarna i egendomsskyddet. Det finns fler begränsningar än de vi nämner här. Vi betonar att det är vad som står i den egentliga villkorstexten som gäller.

- Självrisk. De självrisker som normalt gäller står i försäkringsbrevet. I vissa fall gäller förhöjd självrisk, till exempel
 - vid vagnskada, om föraren är under 24 år.
- Egendomsskyddet ger inte avbrottsersättning vid skada på bilen, det vill säga du får ingen kompensation för att du inte kan använda bilen.
- Ersättning för skadad eller stulen bilradio, band- eller cd-spelare, biltelefon eller annan liknande utrustning som är eftermonterad är begränsad till ett halvt prisbasbelopp.
- Ersättning för skadat eller stulet informations- och kommunikationssystem för data, navigering, tv och video som är eftermonterad är begränsad till ett halvt prisbasbelopp.
- Vid stöld av på bilen monterade hjul är ersättningen begränsad till ett halvt prisbasbelopp

- om inte hjullås monterats.
- Mobiltelefoner, kassetband och dvd- och cd-skivor ersätts inte.
 - Vi betalar inte skada som hänt
 - under tävling med bilen eller under träning för tävling, uppvisning eller likande användning av fordonet
 - inom inhägnat tävlingsområde samt annat avlyst område eller väg avsett för sådan användning
 - under hastighetskörning med fordonet som till exempel streetrace eller bankörning. Detta gäller brand-, glasrute- samt vagnskadeförsäkring.
 - Vi betalar inte skada om någon som tillhör ditt hushåll tar bilen och använder den utan lov eller om någon annan som har tillgång till bilen använder den utan lov, se punkt 7 i E1. Egendomsförsäkring.
 - Vi betalar inte ersättning för eventuell värdeminskning efter reparation, se punkt 9 i E1. Egendomsförsäkring.

Begränsningar enligt allmänna bestämmelser

Du ska utan oskäligt dröjsmål anmäla till oss om ett förhållande som angivits i avtalet och som är av väsentlig betydelse för risken ändras. Om anmälan inte sker riskerar du avdrag på ersättningen, se punkt 5.2 i I. Allmänna bestämmelser.

Vi betalar inte för skada som leverantör eller annan svarar för enligt lag, garanti eller liknande åtagande såvida du inte kan visa att den som gjort åtagandet inte kan fullgöra detta, se punkt 12 i I. Allmänna bestämmelser.

Du ska anmäla försäkringsfall till oss så snart som möjligt och medverka till utredningen av försäkringsfallet. Om du försummar detta riskerar du avdrag på ersättningen, se punkt J. Om skada inträffar.

Aktsamhetskrav

På några ställen i häftet finns regler om vad du ska göra för att om möjligt förhindra skador. Vi kallar det aktsamhetskrav. Du gör klokt i att gå igenom dessa, eftersom du kan få avdrag på skadeersättningen eller ingen ersättning alls om du bryter mot kraven.

För att du lättare ska finna de olika aktsamhetskrav som gäller har vi markerat dessa delar av villkorstexten. Vid aktsamhetskraven finns också bestämmelser om avdrag på ersättningen om du inte följer kraven.

Här nedan följer några viktiga aktsamhetskrav. Det finns fler aktsamhetskrav än de vi nämner här. Vi betonar att det är vad som står i den egentliga villkorstexten som gäller.

Aktsamhetskrav gäller

- Vid montering av elektriska kablar, bränsleledningar med mera samt för att värma eller torka bilen, se punkt 5.3 i E1. Egendomsförsäkring.
- För egendom som inte är fast monterad, se punkt 7.3 i E1. Egendomsförsäkring.
- För hur bilen ska låsas eller hur nyckel får förvaras med mera, se punkt 7.5 i E1. Egendomsförsäkring.
- Genom att du ska se till att bilen inte körs när körförbud meddelats av polis eller annan behörig besiktningsman
- Genom att du ska se till att bilen inte körs av förare som saknar giltigt körkort eller kan göra sig skyldig till rattfylleri eller grovt rattfylleri
- Genom att du ska se till att lärare/elev vid övningskörning uppfyller de krav som gäller,

Nedsättningsregler

Om du bryter mot något av aktsamhetskraven i punkt 5.3, 7.5 och 8.3 i E1. Egendomsförsäkring gör vi normalt avdrag med 25 procent på ersättningen. Avdraget kan i allvarigare fall bli större, till och med så att du inte får någon ersättning alls. Avdraget görs efter vad som är skäligt med hänsyn till förhållandets samband med den inträffade skadan, det uppsåt eller den vårdslöshet som förekommit och omständigheterna i övrigt.

Vi gör inget avdrag om försummelsen är lindrig.

När det gäller aktsamhetskraven i punkt 7.3 i E1. Egendomsförsäkring gör vi normalt avdrag med 50 procent på ersättningen.

Om du bryter mot någon av aktsamhetskraven i punkt 4 i E1. Egendomsförsäkring kan vi göra avdrag på ersättningen. Avdraget görs efter vad som är skäligt med hänsyn till förhållandets samband med den inträffade skadan, det uppsåt eller den vårdslöshet som förekommit och omständigheterna i övrigt. Avdraget kan i allvarliga fall leda till att du inte får någon ersättning alls. Vi gör inget avdrag om försummelsen är lindrig.

Om du bryter mot något av kraven i J. Om skada inträffar och försummelsen medför skada för oss kan vi göra avdrag på ersättningen. Avdrag görs efter vad som är skäligt med hänsyn till omständigheterna. Vid ringa oaktsamhet görs inget avdrag. Om du uppsåtligt eller av oaktsamhet eftersatt din upplysningsplikt eller anmälningsplikt enligt punkt 4 eller 5 i I. Allmänna bestämmelser kan ersättningen sättas ned i fråga om varje försäkrad efter vad som är skäligt med hänsyn till den betydelse förhållandet skulle ha haft för vår bedömning av risken, det uppsåt eller den oaktsamhet som har förekommit och övriga omständigheter.

Vi kan göra avdrag på ersättningen även vid framkallande av försäkringsfall. Vid uppsåtligt framkallande utgår ingen ersättning. Vi kan även göra avdrag på ersättningen vid åsidosättande av räddningsplikten eller vid lämnande av oriktiga uppgifter med mera vid skaderegleringen.

Rättsskydd

Vi ersätter dina ombuds- och rättegångskostnader om du i egenskap av ägare, förare eller brukare av bilen råkar i tvist. Det finns dock vissa undantag och begränsningar.

Begränsningar i rättsskyddsförsäkringen

Försäkringen gäller inte för tvister som vid en rättslig prövning ska handläggas som så kallade småmål (värdet av vad som yrkas understiger ett halvt prisbasbelopp).

Försäkringen gäller inte heller för brottmål, där misstanken eller åtalet till någon del avser uppsåtliga eller grovt vårdslösa gärningar, till exempel rattfylleri, grovt rattfylleri eller olovlig körning.

Försäkringen ersätter endast sådana kostnader som är nödvändiga och skäliga och beträffande arvode till ombud och försvarare högst enligt den timkostnadsnorm som regeringen bestämt.

Vi ersätter inte kostnader som du kunde ha fått ersatt av staten eller av motpart.

Högsta ersättningsbelopp är fem prisbasbelopp.

Ytterligare begränsningar finns, se punkterna 3, 6-8 i G. Rättsskyddsförsäkring.

Om vi inte skulle komma överens

Missförstånd eller oenigheter kan oftast klaras upp på ett enkelt sätt, till exempel genom ett telefonsamtal.

Sist i villkoret hittar du adresser och telefonnummer om du vill framföra klagomål.

B1. Allmänna försäkringsvillkor

1. Vilka fordon villkoren gäller för

Villkoren i detta häfte gäller för egna fordon (fordonsklass 24) och kunders fordon (fordonsklass 25).

På försäkringsbrevet anges vilka fordonsslag försäkringen gäller för under rubriken ”Fordonsgrupp”.

För fordonsklass 24 gäller följande fordonsgupper och fordonsslag:

Fordonsgrupp	Fordonsslag som omfattas
1	Samtliga fordonsslag (personbil, lastbil, buss, motorcykel, moped, gaffeltruck, terrängvagn, terrängskoter, traktor och släpfordon samt annat fordon av typ motorredskap som omfattas av Trafikskadelagen)
2	Enbart motorcykel, terrängskoter och moped
3	Enbart terrängskoter och moped
4	Enbart traktor, gaffeltruck, motorredskap, terrängvagn, terrängskoter, moped och släp
5	Enbart släpfordon

För fordonsklass 25 gäller följande fordonsgupper och fordonsslag:

Fordonsgrupp	Fordonsslag som omfattas
1	Samtliga fordonsslag (personbil, lastbil, buss, motorcykel, moped, gaffeltruck, terrängvagn, terrängskoter, traktor och släpfordon samt annat fordon av typ motorredskap som omfattas av Trafikskadelagen)
2	Enbart terrängskoter och moped

2. Vad som kan ingå i försäkringen

Du kan försäkra dina fordon med olika omfattning. Vad som ingår i din försäkring framgår av försäkringsbrevet. Nedan kan du se vilka olika omfattningsalternativ det finns:

	Trafikförsäkring	Helförsäkring	Halvförsäkring
Trafik ¹	X	X	X
Bilansvar ²		X	X
Brand		X	X
Glas		X	X
Stöld		X	X
Rättsskydd		X	X
Vagnskada		X	
Fordonslager ³		Tilläggsförsäkring	
Restskuld ³		X	X
Bedrägeri		Tilläggsförsäkring	Tilläggsförsäkring

1. Lagstadgad försäkring. Gäller endast egna fordon (fordonsklass 24).

2. Gäller endast kunders fordon (fordonsklass 25).

3. Gäller endast egna fordon (fordonsklass 24).

3. Självrisiker

Självriskerna varierar beroende på vilken del av försäkringen som berörs. De självrisiker som gäller i ditt fall ser du i försäkringsbrevet. I vissa fall gäller särskilda självrisiker, dessa finns angivna under respektive avsnitt i villkoret.

B2. Särskilda villkor – Egna fordon

1. Vad försäkringen gäller för

Försäkringen omfattar

- a. i Sverige registrerade, inte avställda, fordon som försäkringstagaren äger
- b. avställda eller inte registrerade fordon som försäkringstagaren äger eller tagit emot i kommission när det brukas enligt gällande rätt
- c. fordon som försäkringstagaren äger och som inte brukas
- d. avställda eller inte registrerade fordon som försäkringstagaren tagit emot i kommission när de inte brukas.

Fordon under punkt c) och d) kallas fordonslager och ingår i försäkringen endast om detta anges i försäkringsbrevet.

Anmärkning:

Att ett fordon förses med saluvagnsskylt innebär inte i sig att fordonet är registrerat i Sverige.

2. Vad försäkringen inte gäller för

Försäkringen omfattar inte

- fordon som försäkringstagaren sålt på avbetalningskontrakt
- fordon som används för uthyrning
- fordon som är försäkrat genom enskild försäkring,
- registreringspliktigt fordon för vilket försäkringstagaren underlåtit att enligt förordning om vägtrafikregister göra föreskriven äganderättsanmälan
- fordon som försäkringstagaren lämnat till annan i kommission
- fordon som används för annan yrkes- eller förvärvsverksamhet än sådan som har samband med försäkringstagarens fordonsförsäljnings- och/eller reparationsrörelse
- bärgningsbil och biltransport som används i rörelsen,
- fordon som för längre tid än sju dagar lånats ut till person som inte har sin huvudsakliga anställning i försäkringstagarens fordonsförsäljnings- och/eller reparationsrörelse. För fordon som har lånats ut för att ersätta fordon som lämnats in till försäkringstagaren för reparation gäller försäkringen under den erforderliga reparationstiden. För fordon som lånats ut i samband med leverans av nytt fordon gäller den flytande försäkringen under den erforderliga leveranstiden
- fordon som används i strid med gällande rätt i fråga om brukande av avställt eller inte registrerat fordon,
- kaskoförsäkring för direktimporterade fordon förrän dessa godkänts vid registreringsbesiktning i Sverige
- kaskoförsäkring för tävlingsfordon.

3. Var försäkringen gäller

Försäkringen gäller inom Norden.

Trafikförsäkringen gäller i hela världen enligt trafikskadelagen (TSL) för skada som i följd av trafik med svenskregistrerat fordon tillfogas svensk medborgare eller den som har sin hemvist i Sverige.

Skada utanför Sverige som inte omfattas av trafikskadelagen regleras enligt lagstiftning i det landet skadan inträffade.

4. Särskild avtalsbestämmelser

4.1 Det åligger försäkringstagaren att på anmodan lämna oss de uppgifter om rörelsen som erfordras för beräkning av premien. Det åligger oss att från Vägtrafikregistret ta in uppgift om den sammanlagda inregistreringstid som omnämns nedan under punkterna 4.3 och 4.4.

4.2 Premie och villkor grundar sig på de uppgifter som lämnats då försäkringen tecknades. Om det sammanlagda värdet för fordonslaget överstiger det värde som angivits vid försäkringens tecknande ska vi underrättas.

Har försäkringstagaren lämnat uppgifter som han insett eller bort inse vara felaktiga eller ofullständiga kan detta ha medfört för låg premie eller alltför förmånliga villkor. I sådana fall begränsas vår ansvarighet till vad som svarar mot erlagd premie och de villkor som egentligen skulle ha gällt.

Om vi med kännedom om de rätta förhållandena skulle ha vägrat försäkring, lämnas ingen ersättning när en skada inträffar.

4.3 Den vid försäkringsårets början erlagda premien för fordonsgrupp 1 är preliminär. Den sammanlagda tid försäkringstagarens bilar beräknas vara inregistrerade utan att samtidigt vara avställda är grund för premieberäkningen. Som bil räknas i detta sammanhang även saluvagnsskyld för bil.

4.4 Förnyelsepremien grundar sig på den verkliga/totala inregistreringstiden enligt ovan under föregående kalenderår.

B3. Särskilda villkor – Kunders fordon

1. Vad försäkringen gäller för

Försäkringen omfattar fordon som ägs av annan än försäkringstagaren och som denne mottagit för reparation, servicearbete, om- eller tillbyggnad, garagering och försäljning.

2. Vad försäkringen inte gäller för

Försäkringen omfattar inte

- fordon som försäkringstagaren mottagit i kommission och som är avställt eller inte registrerat
- fordon då det används för annat ändamål än för vilket det mottagits
- fordon som används utan tillsyn av försäkringstagaren själv eller av person som är anställd i försäkringstagarens fordonsförsäljnings- och/eller reparationsrörelse
- kaskoförsäkring för direktimporterade fordon förrän dessa godkänts vid registreringsbesiktning i Sverige
- kaskoförsäkring för tävlingsfordon.

3. Var försäkringen gäller

Försäkringen gäller i Sverige.

Trafikförsäkringen gäller alltid i hela världen enligt trafikskadelagen (TSL) för skada som i följd av trafik med svenskregistrerat fordon tillfogas svensk medborgare eller den som har sin hemvist i Sverige.

Skada utanför Sverige som inte omfattas av trafikskadelagen regleras enligt lagstiftning i det landet skadan inträffade.

4. Särskild avtalsbestämmelser

4.1 Det åligger försäkringstagaren att lämna oss de uppgifter om rörelsen som erfordras för beräkning av premien.

4.2 Premie och villkor grundar sig på de uppgifter som lämnats då försäkringen tecknades.

Har försäkringstagaren lämnat uppgifter som han insett eller bort inse vara felaktiga eller ofullständiga kan detta ha medfört för låg premie eller alltför förmånliga villkor. I sådana fall begränsas vår ansvarighet till vad som svarar mot erlagd premie och de villkor som egentligen skulle ha gällt. Om vi med kännedom om de rätta förhållandena skulle ha vägrat försäkring, lämnas ingen ersättning när en skada inträffar.

4.3 Ändras de förhållanden som försäkringstagaren enligt ovan uppgivit ska den försäkrade meddela oss detta. Medför ändringen ökad risk för skada och har den försäkrade utan skälig anledning underlåtit att meddela oss ändring, begränsas ansvarigheten mot den försäkrade på samma sätt som anges i första stycket ovan.

D. Trafik- och bilansvarsförsäkring

1. De bestämmelser som gäller för trafikförsäkringen finns i trafikskadelagen (TSL). Trafikförsäkringen gäller för skador till följd av trafik med den försäkrade bilen till exempel för personskador och skador på annans egendom utanför bilen.

Din trafikförsäkring gäller inte för skador på din egen bil eller på egendom i denna. Högsta ersättning är 300 miljoner kronor

2. Vi åtar oss att betala en del skadekostnader utöver vad som följer av TSL:

- Skadade kläder och andra tillhörigheter som skadad förare, passagerare eller annan person bar eller medförde för personligt bruk. Vi ersätter inte skador på eller förlust av värdeföremål som till exempel kameror, ringar och smycken och inte pengar eller värdehandlingar. Högsta ersättningsbelopp är 0,5 prisbasbelopp per person.
- Skada på egendom utanför bilen även om den som drabbats av skadan varit medvållande. Den här utvidgade rätten till ersättning gäller inte vid skada på
 - på motordrivet fordon eller tillkopplat släp
 - på spårbundet fordon
 - på egendom som transporteras med fordon som nämns ovan
 - på egendom som tillhör försäkringstagaren eller det försäkrade fordonets brukare eller förare
 - om egendomens ägare varit grovt vårdslös eller orsakat skadan med uppsåt.Högsta ersättning är 0,25 prisbasbelopp per person.

3. Vi förhandlar med den som kräver ersättning och vid rättegång betalar vi dina rättegångskostnader i den utsträckning de är skäligen och överensstämmer med vårt intresse i rättegången. Vi är inte bundna av att du, utan godkännande från oss, tar på dig skulden för en skada, godkänner ersättningskrav eller betalar ersättning.

Vi betalar högst det belopp som motsvarar den trafikskadeersättning som den skadade skulle kunnat få enligt TSL.

Om någon drabbas av en personskada där ersättning ska lämnas från din trafikförsäkring betalar vi också ersättning för vissa ombudskostnader som den skadade har vid den utomrättsliga skaderegleringen i Folksam. Ersättning för ombudskostnader omfattar ombudets skäligen tidsåtgång för nödvändiga åtgärder i ärendet och högst enligt den timkostnadsnorm som regeringen bestämt för rättshjälpsområdet respektive enligt brottmålstaxan.

Vid bedömningen av vilka ombudskostnader som kan betalas tillämpas den av Sveriges advokatsamfund och Svensk Försäkring gemensamt utarbetade promemorian om fördelning av arbetsuppgifter mellan skadereglerare och ombud i personskadenämnden. Vi betalar inte ombudskostnader som har samband med försäkringskassans handläggning eller prövning av ärendet eller med prövning i förvaltningsdomstol, om vi inte särskilt åtagit oss detta.

Vi hämtar och betalar den medicinska utredningen. Vi betalar inte ersättning för ytterligare sådan utredning, om vi inte särskilt åtagit oss detta.

Beträffande vilka ombud som får anlitas gäller samma regler som för rättsskyddet, se punkt 9 i G. Rättsskyddsförsäkring.

Den som kan ha rätt till statlig rättshjälps ska i första hand ansöka om detta. Vi betalar inte de kostnader som skulle ha betalats av allmänna medel om ansökan hade gjorts.

4. Självrisiker

4.1 Trafikförsäkringen gäller med en grundsjälvrisk som framgår av försäkringsbrevet.

4.2 I vissa fall gäller försäkringen med förhöjd självrisk, se nedan.

- a. Självrisk är fem procent av ett prisbasbelopp utöver gällande grundsjälvrisk om föraren var under 24 när skadan hände
- b. Självrisk är tio procent av ett prisbasbelopp utöver gällande grundsjälvrisk
 - om föraren kört bilen utan giltigt körkort
 - om läraren/eleven vid övningskörning inte upp fyllt de regler som gäller för övningskörning
 - om föraren enligt strafföreläggande eller dom som vunnit laga kraft
 - gjort sig skyldig till rattfylleri eller grovt rattfylleri
 - orsakat skadan med uppsåt eller genom grov vårdslöshet.

Särskild självrisk enligt ovan behöver dock inte betalas om det vid rattfylleribrott framgår att dessa omständigheter inte medverkat till skadans uppkomst.

4.3 Vid kollision med luftfarkost eller del av sådan gäller trafikförsäkringen med en extra självrisk motsvarande 10 prisbasbelopp för juridisk person.

4.4 Om trafikförsäkringen på grund av bestämmelserna i TSL tas i anspråk för fordon i fordonsklass 24, som är undantagna enligt punkt 2 i B2. Särskilda villkor - Egna fordon, gäller trafikförsäkringen med en självrisk på 20 procent av ett prisbasbelopp utöver grundsjälvrisk.

4.5 Du ska efter krav från oss betala den del av utbetalt skadebelopp som motsvarar självrisk. Vi kan överlåta en fordran på obetald självrisk till Trafikförsäkringsföreningen.

Om du efter krav inte betalt självrisk, har vi rätt att säga upp avtalet.

5. Bilansvarsförsäkring – Kundens fordon

Vad som framgår av Trafikförsäkringen ovan gäller även för Bilansvarsförsäkringen, trots att fordonet inte är trafikförsäkringspliktigt enligt trafikskadelagen.

6. Mervärdesskatt

Försäkringstagaren ska på begäran utnyttja sin avlyftningsrätt för att återbetala mervärdesskatt som utbetalats till skadelidande.

E1. Egendomsförsäkring

1. Vad som ingår i försäkringsskyddet

I detta avsnitt redogör vi för hur försäkringen gäller för den egendom du har försäkrad – dina fordon och den utrustning som ingår i skyddet.

Du ser i försäkringsbrevet vilka av dessa försäkringar som ingår i ditt egendomsskydd.

2. Vilken egendom är försäkrad

Egendomsskyddet gäller för de försäkrade fordonen och för normal utrustning som hör till fordonet. Fordonsdel och utrustning som du monterat av ingår också. Om annan fordonsdel eller utrustning monterats i dess ställe, gäller försäkringen endast för den fordonsdel eller utrustning som är monterad. Försäkringen gäller dock för en extra uppsättning hjul.

Avmonterad fordonsdel, utrustning och en extra uppsättning hjul ingår inte i försäkring för fordonslager.

Verktögsutrustning som kan anses normal för fordonet ingår upp till två procent av prisbasbeloppet.

Bilradio, band- eller cd-spelare, biltelefon eller annan kommunikationsutrustning ersätts endast om utrustningen är fast monterad och konstruerad för att enbart användas i bilen. Vi ersätter inte kassetband, cd-skivor eller så kallade ficktelefoner. Ersättningen är begränsad till sammanlagt 0,5 prisbasbelopp. Ersättningen gäller efter ålders- och självriskavdrag. I beloppsbegränsningen ingår också tillbehör till ersättningsbar utrustning. Monteringskostnad ersätts utöver beloppsbegränsningen.

3. Vem försäkringen gäller för

Försäkringen avser endast ditt eget lagliga ekonomiska intresse som försäkringstagare och ägare till den försäkrade egendomen. Skulle det visa sig att det är någon annan än du som äger bilen gäller inte egendomsskyddet och någon ersättning kan inte betalas vid inträffad skada.

Vi har rätt att betala skadeersättning till

- säljaren eller kreditgivaren om bilen köpts på avbetalning eller kredit. Ersättning betalas då till säljaren/kreditgivaren intill dennes återstående lagenliga fordran
- ägaren om du har hyrt bilen på längre tid än ett år, det vill säga leasat den.

4. Aktsamhetskrav

Försäkringstagaren ska se till att fordonet inte körs av förare som

- saknar giltigt körkort
- kan göra sig skyldig till rattfylleri eller grovt rattfylleri.

Försäkringstagaren ska se till att vid övningskörning såväl lärare som elev uppfyller de regler som gäller vid övningskörning.

Försäkringstagaren ska också se till att bilen inte körs när körförbud meddelats av polis eller annan behörig besiktningsman.

4.1 Om aktsamhetskraven i punkt 4 inte följs kan vi göra avdrag på ersättningen. Avdrag görs efter vad som är skäligt med hänsyn till förhållandets samband med den inträffade skadan, det uppsåt eller den vårdslöshet som har förekommit och omständigheterna i övrigt.

5. Brandförsäkring

5.1 Försäkringen gäller för skada genom brand, blixn eller explosion. Med brand avses eld som kommit lös.

5.2 Vi betalar inte skada som hänt

- genom trafikolycka (själva brandskadan ersätts givetvis, men inte följskador, till exempel genom dikeskörning – då gäller istället vagnskadeförsäkringen)
- under tävling, träning för tävling, uppvisning eller liknande användning av fordonet inom inhägnat tävlingsområde, samt annat avlyst område eller väg avsett för sådan användning
- under hastighetskörning med fordonet som till exempel streetrace eller bankkörning.

Försäkringen gäller dessutom inte för skada på motor, ljuddämpare, luftfjädring, däck och slangar genom explosion i dessa.

5.3 Aktsamhetskrav

- För att värma eller torka fordonet får bara anordning användas som godkänts för ändamålet. Fabrikantens anvisningar ska följas.
- Bränsleledningar, elektriska kablar och komponenter ska vara fackmannamässigt monterade.
- Starkströmsanordningar som inte är godkända får inte användas i fordonet.
- Föreskrifter som myndighet utfärdat för att förhindra eller begränsa skada och som gäller för den lokal där fordonet i regel förvaras eller repareras ska följas.

5.4 Om aktsamhetskraven i 5.3 inte följs kan vi göra avdrag på ersättningen. Avdraget är normalt 25 procent men kan vid allvarlig försummelse bli större, till och med så stort att ingen ersättning lämnas.

Avdrag görs efter vad som är skäligt med hänsyn till förhållandets samband med den inträffade skadan, det uppsåt eller den vårdslöshet som har förekommit och omständigheterna i övrigt.

5.5 Särskilda aktsamhetskrav

Offentliga föreskrifter

De föreskrifter som i syfte att förhindra eller begränsa skada har meddelats i lag eller förordning om

- brandfarliga varor
- explosiva varor
- starkströmsanläggning, jämte tillämpningsföreskrifter ska iakttas.

Brandsläckningsredskap och larmanordning

Brandsläckningsredskap och larmanordningar ska finnas i den utsträckning som anges av kommunens brandchef.

Svetsning och skärning

Tillfälliga svetsnings- och skärningsarbeten får utföras först sedan för brandskyddet ansvarig person kontrollerat arbetsplatsen och släckningsberedskapen samt utfärdat skriftligt svetstillstånd. Arbeten i brandfarlig omgivning får inte utföras utan medgivande av kommunens brandchef. Arbetsplatsen och dess omgivning ska kontrolleras efter arbetets avslutande.

Branddörr och annan sektionering

Branddörr, brandlucka och annan liknande sektionering ska vara stängda under icke-arbets-tid.

5.6 Om aktsamhetskraven i punkt 5.5 inte följs kan vi göra avdrag på ersättningen. Avdraget är normalt 25 procent av skadeersättningen, dock lägst 0,5 och högst 10 prisbasbelopp.

Avdraget kan minskas om det finns särskilda skäl med hänsyn till försummelsens art eller andra omständigheter.

Avdrag ska dock inte göras om den som haft att tillse att föreskriften iaktogs inte kan lastas för att den åsidosatts.

5.7 Självrisk

Vid varje skadetillfälle tillämpas den självrisk som framgår av försäkringsbrevet.

5.8 Särskild självrisk

Om två eller flera av de försäkrade fordonen samtidigt skadas inom lokaler eller utomhus-utrymmen som försäkringstagaren disponerar för sin verksamhet, gäller försäkringen med två självrisker (de högsta).

6. Glasförsäkring

6.1 Försäkringen gäller för skada på vindruta, sidoruta eller bakruta som består i att rutan genombrutits, spräckts eller krossats.

6.2 Vi betalar inte skada som hänt

- vid kollision, vältning eller när bilen körts av vägen. Då gäller i stället vagnskadeförsäkringen.
- under tävling, träning, uppvisning eller liknande användning av fordonet inom inhägnat tävlingsområde, samt annat avlyst område eller väg avsett för sådan användning
- under hastighetskörning med fordonet som till exempel strectrace eller bankörning.

6.3 Självrisk

Självrisken framgår av ditt försäkringsbrev.

Vid reparation av glasruta i stället för byte gäller försäkringen utan självrisk.

7. Stöldförsäkring

7.1 Försäkringen gäller för skada genom stöld eller tillgrepp av forskaffningsmedel. Vi betalar också skador som uppstått vid försök till stöld eller tillgrepp.

Försäkringen gäller dessutom för skada som uppstått genom uppsåtlig skadegörelse i samband med sådan händelse. Vid förlust av fordon får du ersättning om det inte kommit tillrätta inom en månad efter det vi fått din anmälan om stölden.

7.2 Försäkringen gäller inte för skada

- genom tillgrepp av forskaffningsmedel eller genom försök till sådant brott som begåtts av person, som tillhör samma hushåll som försäkringstagaren
- då egendom kvarglömts, tappats bort eller förlagts även om den senare blir stulen
- genom bedrägeri eller försäkringsbrott.

Anmärkning till punkt 7.1 och 7.2

Begreppet stöld är definierat i brottsbalken. Det innebär att någon olovligen tar något som tillhör en annan person i avsikt att till exempel behålla eller sälja det.

Tillgrepp av forskaffningsmedel innebär att någon olovligen tar fordon som tillhör annan person för att använda det, men utan avsikt att behålla eller sälja det.

Om däremot någon som har tillgång till ett fordon använder det utan lov, är det varken stöld eller tillgrepp. Det är istället olovligt brukande, vilket innebär att någon olovligen brukar annans fordon som han redan har i sin besittning. Försäkringen gäller inte heller vid bedrägeri eller försäkringsbrott.

7.3 Aktsamhetskrav

När du lämnar bilen ska egendom som förvaras i den och inte är fast monterad vara inlåst i bilen. Fordonsdel eller utrustning som inte är fast monterad ska förvaras i låst garage eller annan låst lokal som du ensam har tillgång till.

För föremål som på grund av sin storlek, användning eller liknande inte rimligtvis kan förvaras inlåsta ska åtgärd vidtas för att förhindra eller försvåra stöld.

7.4 Om aktsamhetskraven i punkt 7.3 inte följs kan vi göra avdrag på ersättningen. Avdraget är normalt 50 procent men kan vid allvarlig försummelse bli större, till och med så stort att ingen ersättning lämnas.

Avdrag görs efter vad som är skäligt med hänsyn till förhållandets samband med den inträffade skadan, det uppsåt eller den vårdslöshet som har förekommit och omständigheterna i övrigt.

7.5 Aktsamhetskrav

Nyckel till stöldskyddet får inte lämnas kvar i fordonet eller i närheten av detta. Kravet på låsningen gäller inte när fordonet förvaras i låst garage, som bara försäkringstagaren/brukaren har tillgång till, eller i allmänt garage där man måste lämna ifrån sig nyckeln till stöldskyddet. Kravet gäller inte heller för fordon som befinner sig i verkstadslokal för reparation eller service. Nyckeln ska förvaras i nyckelskåp i försäkrad lokal. Nyckelskåpet ska ha ett inbrottskydd som minst motsvarar stöldsskydsskåp 1 enligt SS3492. Nyckeln till nyckelskåpet får inte förvaras i anslutning till detta.

7.6 Följs inte aktsamhetskraven i punkt 7.5 tillkommer en extra självrisk på 25 procent av prisbasbeloppet utöver den ordinarie självrisk.

7.7 Särskilda säkerhetsbestämmelser

Försäkringslokal

Samtliga lokaler som direkt ansluter till varandra och som disponeras av försäkringstagaren anses som en och samma försäkringslokal.

Omslutningsyta (vägg, golv, tak, dörr- och fönsterenhet med mera) ska – såväl vad avser det byggnadstekniska utförandet som lås och reglingsanordningar – i sin helhet ge ett efter förhållandena godtagbart skydd mot inbrott och försvåra bortförandet av stöldgods.

Dörr, port och lucka i omslutningsyta ska vara låst med av Folksam godkänd låsenhet (insticks-lås och slutbleck eller hänglås med beslag) eller med annan låsanordning som för det särskilda fallet godtagits av oss. Dörr, port och lucka anses inte låst om nyckel kvarlämnats i låset. För pardörrar gäller dessutom att den ena dörren ska vara reglad upp- och nedtill med säkrade kantreglar eller på likvärdigt sätt. Utåtgående dörr ska ha bakkantsäkring.

Öppningsbart fönster i omslutningsyta ska vara stängd och invändigt reglat. Ventilationsfönster ovan dörr får dock vara öppet om det har inkrypningskydd.

Brandventilator ska vara stängd och reglad med endast från insidan åtkomlig mekanisk reglingsanordning eller ha inkrypningskydd.

Annan öppning i omslutningsyta som är större än 150x300 mm ska ha inkrypningskydd.

Utomhusutrymme

Området där den försäkrade egendomen förvaras ska vara omsluten av en inhägnad (stängsel, vägg, grind, port med mera) som i sin helhet ger ett efter förhållandena godtagbart skydd mot inbrott och försvårar bortförandet av stöldgods.

Inhägnaden ska bestå av stängsel eller vägg och vara totalt minst 2,20 m hög varav de översta 0,20 m utgöres av minst två rader taggtråd. Inhägnaden ska anslutas så nära till marken att inkrypning under inhägnaden förhindras. Inhägnadens fastsättningsanordningar, stolpar, stag med mera, ska vara förankrade i marken på ett godtagbart sätt. Exempel på godtagbart utförande:

- flätverksstängsel av minst 3 mm tjock ståltråd med maskstorlek inte överstigande 50x50 mm
- vägg av trä minst 25 mm tjock
- vägg av stålplåt minst 1 mm tjock.

Grind, port och dörr ska fylla samma krav på skydd mot inbrott som stängsel och vägg enligt ovan. Grind, port och dörr ska vara låst med av Folksam godkänd låsenhet (instickslås och slutbleck eller hänglås med beslag). Beslag till hänglås ska ha minst samma motståndskraft mot inbrottsangrepp som låset. Vid gångjärnen ska finnas spärranordning som förhindrar avlyftning av grind i stängt läge. Port och dörr ska vara försedd med likvärdigt skydd. Grind, port och dörr anses inte låst om nyckel kvarlämnas i låset.

7.8 Självrisk

Vid varje skadetillfälle tillämpas den självrisk som framgår av försäkringsbrevet.

7.9 Särskilda självrisker

Om fordonet vid stöld varit nyckelkörd gäller försäkringen med en extra självrisk på 25 procent av prisbasbeloppet utöver grundsjälvrisk.

Om två eller flera fordon i den Flytande försäkringen skadas vid samma skadetillfälle ska självrisk dras från ersättningen för varje särskilt fordon avdras den i försäkringsbrevet angivna självrisken.

Vid stöldskada som uppkommit genom inbrott i lokaler eller stängslade utomhusutrymmen där säkerhetsbestämmelser, enligt punkt 7.7 uppfyllts, gäller försäkringen med två självrisker (de högsta), annars gäller försäkringen med en självrisk per skadat fordon.

8. Vagnskadeförsäkring

8.1 Försäkringen gäller för skada

- genom trafikolycka, annan yttre olyckshändelse eller genom uppsåtlig skadegörelse av någon utomstående. Försäkringen gäller också för sådana skador under fordonets transport på annat transportmedel (till exempel på färja eller tåg)
- på lastanordning, som är monterad på fordonet även om skadan skett på annat sätt än som sägs ovan. Skada som lastanordningen orsakar på fordonet ersätts också. Lastanordning är till exempel baggavelhiss eller annan anordning, som används för att lasta eller lossa det egna fordonet
- genom oberäknad utströmning av vatten från fast monterad tank eller ledningssystem i seriemässigt tillverkad husbil eller husvagn, som vid skadetillfället var högst fem år gammal räknat från första registreringen.

8.2 Försäkringen gäller inte för skada

- under tävling med bilen eller träning för tävling, uppvisning eller liknande användning av fordonet inom inhägnat tävlingsområde, samt annat avlyst område eller väg avsett för sådan användning
- under hastighetskörning med fordonet som till exempel streetrace eller bankörning
- på fordonsdel med konstruktions-, fabrikations- eller materialfel, om skadan orsakats av felet
- som består i slitage eller kan hänföras till bristfälligt underhåll
- genom rost, frätning, köld, väta eller fukt. Skada som uppstått som en direkt och omedelbar följd av händelse som anges i punkt 8.1 betalas dock
- som avses i punkt 5. Brandförsäkring eller punkt 7. Stöldförsäkring
- genom kondens eller utströmning från lösa plastdunkar eller liknande och inte heller genom läckage från taklucka, fönster eller karosskarvar
- på fordon som ingår i fordonslager, se punkt 1 i B2. Särskilda bestämmelser - Egna fordon, och som uppkommit i följd av trafik med fordonet
- som beror på explosion i motor, ljuddämpare, däck eller slangar.

8.3 Aktsamhetskrav

- Försäkringstagaren ska se till att fordonet inte körs när körförbud meddelats.
- Fordonet får inte användas under förhållanden som innebär onormal påfrestning på fordonet.
- Fordonets maximilast får inte överskridas.
- Innan fordonet används på isbelagt vatten ska förren förvissa sig om att isen har tillräcklig bärlighet.
- Fordonsdel, utrustning och tillbehör ska monteras/handhas och användas så att skada inte inträffar. Lastanordning ska monteras och/eller användas enligt fabrikantens anvisningar.

8.4 Om aktsamhetskraven i punkt 8.3 inte följs kan vi göra avdrag på ersättningen. Avdraget är normalt 25 procent men kan vid allvarlig försummelse bli större, till och med så stort att ingen ersättning lämnas.

Avdrag görs efter vad som är skäligt med hänsyn till förhållandets samband med den inträffade skadan, det uppsåt eller den vårdslöshet som har förekommit och omständigheterna i övrigt.

8.5 Självrisk

Vid varje skadetillfälle tillämpas den självrisk som framgår av försäkringsbrevet.

8.6 Särskild självrisk

Om två eller flera av de försäkrade fordonen i Flytande försäkring skadas samtidigt inom lokaler eller utomhusutrymmen som försäkringstagaren disponerar för sin verksamhet, gäller försäkringen med två självrisker (de högsta).

9. Värderings- och ersättningsregler för egendomsnyttandet

9.1 Ersättning lämnas med högst det belopp som motsvarar skadan, värderad enligt nedanstående bestämmelser.

För egna fordon (fordonsklass 24) gäller att skada inte ersätts med högre belopp än som svarar mot försäkringstagarens förlust. Handelsvinst ersätts inte.

9.2 Vi har rätt att avgöra om fordonet ska repareras, ersättas med likvärdigt fordon eller om skadan ska betalas kontant. Beräkning av kontant ersättning grundas på fordonets värde i allmänna handeln omedelbart före skadan.

Om begagnad likvärdig utbytesdel finns att tillgå ska sådan användas vid reparation. Dessa regler gäller på motsvarande sätt vid skada på del av fordonet eller på utrustning. Vi har rätt att anvisa inköpsställe.

Vid enbart skada på eller stöld av utrustning enligt punkt 2 beräknar vi marknadsvärdet genom fasta åldersavdrag från nyanskaffningspriset. Vi gör inget avdrag för första året från det att utrustningen inköpts ny. Därefter drar vi av tio procent för varje påbörjat år, dock högst 80 procent. Vid stöld av hjul beräknas åldersavdraget för fälg enligt ovan. För däck är avdraget vid stöld eller skada 20 procent per körda 10 000 kilometer, dock högst 80 procent. Om inte antalet körda kilometer/slitage framgår eller kan styrkas görs i stället ett åldersavdrag på 20 procent per påbörjat år, dock högst 80 procent. För däck äldre än åtta år eller där mönsterdjupet understiger det av Transportstyrelsen beslutade lämnas ingen ersättning.

Aktuell självrisk dras av efter det att åldersavdrag gjorts.

9.3 Vi övertar äganderätten till fordon eller delar som ersatts. Kommer föremål som vi ersatt tillrätta ska sådant snarast lämnas till oss.

9.4 Om skada på fordonet är ersättningsbar, betalas också nödvändig bärgning från skadestället till närmaste verkstad som kan reparera fordonet. Har skadan skett utomlands betalas också transport till närmaste reparationsverkstad i Sverige, om vi anser att detta är nödvändigt för reparationen.

9.5 Om stöldförsäkrat fordon återfinns på annan ort än där det tillgripits, betalas försäkringstagarens skäligen kostnader för hämtning av fordonet. Om det finns särskilda skäl kan vi ombesörja hämtningen. Vi avgör om transport till annan ort än hemorten kan betalas.

9.6 Vi betalar de skäligen bärgnings- och transportkostnader som, tillsammans med fordonsskadan, överstiger den självrisk som gäller för respektive försäkringsform.

9.7 Förlust eller olägenhet på grund av fordonet inte kunnat användas betalas endast om vi särskilt åtagit sig detta enligt försäkringsavtalet.

9.8 Vi ersätter inte

- kostnad för förbättring eller förändring av fordonet, som gjorts i samband med att skada reparerats
- merkostnad som beror på att våra anvisningar om inköpsställe enligt punkt 9.2 inte inhämtats eller inte följts, eller som beror på att du inte har vårt medgivande innan du beställer reparation
- kostnad för lackering som inte motsvarar den som fordonet hade i det seriemässiga utförandet. Kostnad för det egna företagets varumärkes- eller mönsterskyddade firmasympol och för reklamtext för det egna företaget betalas dock
- värdeminskning
- merkostnad genom reparationsarbete på övertid eller genom att reservdelar fraktats på annat sätt än med sedvanligt transportmedel, om inte vi särskilt godkänt merkostnaden,
- normalt slitage när fordonet använts i samband med stöld eller tillgrepp av fortkaffningsmedel
- mervärdesskatt när försäkringstagaren eller fordonsägaren/uthyraren är redovisningsskyldig för sådan skatt.

E2. Restskuldförsäkring

Gäller endast egna fordon (fordonsklass 24)

1. Vad försäkringen gäller för

1.1 Försäkringen gäller endast egna fordon i fordonsgrupp 1, dock ej moped, som är minst halvförsäkrade och är i trafik. Fordonen ska vara sålda på kredit med återtagandeförbehåll.

1.2 Försäkringen gäller till skydd för innehavaren av sälj rättigheterna vid ersättningsbar trafik-, brand-, stöld-, vagnskada och vagnskadegaranti enligt gällande försäkringsvillkor som inträffar inom giltighetsområdet för dessa villkor.

För terrängmotorfordon, gaffeltruck och fordon av typ motorredskap, som omfattas av trafikskadelagen gäller försäkringen dock endast för brand- och stöldskada.

1.3 Försäkringen omfattar endast kvarvarande skuld.

2. Vad försäkringen inte gäller för

Restskuldförsäkringen omfattar aldrig rena hyres-/leasingavtal.

3. Var försäkringen gäller

Försäkringen gäller för skada som inträffar i hela världen.

4. Restskuldförsäkring vid skada på fordonet

Försäkringen gäller till skydd för innehavare av sälj rättigheterna vid skada på fordonet då köparen

- saknar gällande kaskoförsäkring, vagnskadegaranti eller motsvarande skydd för fordonet.
- har kaskoförsäkring, vagnskadegaranti eller motsvarande skydd för fordonet men försäkringsskydd inte föreligger på grund av sådant brott mot villkoren som skett utan säljarens vetskap eller medgivande. Om försäkringsbolag som har köparens försäkring avböjer att utbetala ersättning ska säljaren visa detta genom kopia av bolagets avböjande.

5. Förutsättningar

Försäkringen gäller endast under förutsättning att

- avbetalnings-/kreditköpet är giltigt enligt lag
- beträffande omyndig köpare, att förmyndare tecknat godkännande på avtal om kreditköp
- skadan får inte ha reparerats eller ersatts på annat sätt.

6. Giltighetstid

Försäkringen gäller, räknat från och med kalendermånaden efter den månad då fordonet levererades till köparen, för skada som inträffar från och med leveransdagen inom nedan angivna tider

- 60 månader för lastbil och buss med totalvikt överstigande 3 500 kg, släpfordon, traktor och motorredskap
- 36 månader för övriga fordon.

7. Ersättning

7.1 Ersättning utbetalas under förutsättning

- att köparen efter skada inte fullgör i avbetalningskontraktet föreskrivna amorteringar och
- att köparen saknar betalningsförmåga och
- att säljaren visar att han trots minst två skriftliga krav misslyckats med att inkassera dessa amorteringar av köparen och av dennes eventuella borgensmän. Krav på ersättning vid skada enligt Restskuldförsäkring vid skada på fordonet, ska ställas till det försäkringsbolag/vagnskadegarantigivare som har köparens försäkring/vagnskadegaranti.

7.2 Beräkning av ersättning

Till grund för beräkning av ersättning, ska läggas vid skadetillfället återstående fordran enligt avtalet om kreditköp och fordran, på grund av till kontraktet lagligen tillåten sådan koppling som avser det skadade fordonet, dock högst vad som motsvarar fordonets marknadsvärde före skadan.

Om köparen före skadetillfället inte fullgjort avtalsenliga amorteringar ska reducering göras med belopp motsvarande dessa, såvida det inte är fråga om lagenligt grundat anstånd.

Från det sålunda bestämda beloppet ska restvärdet av det skadade fordonet samt gällande självrisk dras av.

7.3 Begränsning av ersättning

Utöver vad som sagts gäller att högsta ersättningsbelopp i restskuldsförsäkringen är 75 procent av i köpeavtalet angivet försäljningspris inklusive mervärdesskatt.

Vid begäran om ersättning från restskuldsförsäkring åligger det säljaren att till oss skicka in dels kopia av avtalet om kreditköp, dels handlingar som styrker angivna förhållanden enligt punkt 7.

8. Självrisk

Självrisken är 20 procent av skadekostnaden, dock lägst 10 000 kronor.

G. Rättsskyddsförsäkring

1. Vem försäkringen gäller för

Försäkringen gäller för det försäkrade fordonets ägare, brukare och förare (de försäkrade) i denna deras egenskap. Försäkringen gäller inte för den som brukar fordonet utan lov.

2. När försäkringen gäller

Rättsskydd lämnas om försäkringen varit i kraft när de händelser eller omständigheter som ligger till grund för tvisten eller misstanke om brott inträffade och det därefter inte gått längre tid än tio år. Anmälan ska ske skriftligen senast inom tre år från tvistens uppkomst eller från det misstanken om brott delgivits försäkrad.

3. Var försäkringen gäller

Tvisten eller misstanken om brott ska ha sin grund i händelse eller omständighet som visas ha inträffat inom försäkringens giltighetsområden enligt punkt 3 i B2. Särskilda bestämmelser - Egna fordon eller punkt 3 i B3. Särskilda bestämmelser - Kunders fordon.

4. Vad försäkringen gäller för

Vi betalar vid tvister och brottmål enligt punkterna 5 – 7 nödvändiga och skäligen ombuds- och rättegångskostnader samt kostnader för skäligen utredningar beställda av ombudet med undantag för vad som framgår av punkt 8.

5. Vilka tvister försäkringen gäller för

Försäkringen gäller för tvist som kan prövas av tingsrätt, hovrätt eller Högsta domstolen. Måste en tvist först handläggas av någon annan instans täcks inte kostnaderna för en sådan förberedande prövning av försäkringen. Försäkringen gäller också i resningsmål, dock endast om resning beviljas.

6. Vad försäkringen inte gäller för

Försäkringen gäller inte

- för uthyrare i tvist som avser fordran eller annat anspråk på grund av yrkesmässig uthyrning av fordonet
- för tvist som gäller skadestånd eller annat på grund av gärning, där kostnaderna för brottmål inte kan ersättas enligt punkt 8.2
- för tvist där den försäkrade inte har befogat intresse av att få sin sak behandlad
- om värdet av vad som ska yrkas understiger ett halvt prisbasbelopp. Detta undantag gäller dock inte
 - tvist på grund av försäkringsavtalet
 - tvist där rätten enligt 1 kap 3d § rättegångsbalken beslutar att tvisten ska handläggas enligt allmänna regler.

7. Vilka brottmål försäkringen gäller för

7.1 Försäkringen gäller för brottmål om den försäkrade misstänks eller åtalas för:

- brott för vilket inte stadgas strängare straff än böter, t ex vårdslöshet i trafik
- vållande till annans död
- vållande till annans kroppsskada eller sjukdom.

Kan den som åtalats för grov vårdslöshet i trafik, eller för grovt vållande till annans död eller kroppsskada eller sjukdom, genom lagakraft ägande dom visa att brottet inte bedöms som grovt gäller försäkringen.

7.2 Försäkringen gäller inte brottmål där brottsmisstanken eller åtalet till någon del avser rattfylleri eller olovlig körning.

8. Vilka kostnader som inte ersätts

8.1 Ersättning lämnas inte för kostnader i eller utom rättegång om den försäkrade avstår från sina möjligheter att få ersättning av motpart eller staten.

8.2 Ersättning lämnas inte heller för kostnader som avser:

- någon av de försäkrades eget arbete, förlorad inkomst, resor eller uppehålle
- utredning om innehållet i utomnordisk rätt
- ombuds resor utom Norden
- verkställighet av dom, beslut eller avtal
- sådan ersättning som enligt 10 § 9 Rättshjälpslagen inte ska betalas i avvaktan på prövning av liknande mål
- vissa merkostnader som kan uppstå genom att de försäkrade,
- anlitat flera ombud eller byter ombud,
 - gjort sig skyldig till försumlig processföring eller eljest förfarit försumligt,
 - ersättning i form av skadestånd som också ska täcka advokatkostnader
- ersättning till skiljemän.

9. Val av ombud

9.1 För att försäkringen ska gälla måste den försäkrade anlita ombud eller försvarare som är lämplig med hänsyn till den försäkrades bostadsort och ärendets natur och

- som är ledamot av Sveriges Advokatsamfund (advokat) eller jurist som är anställd hos advokat eller på allmän advokatbyrå, eller
- som på annat tillfredsställande sätt visat att han har särskild lämplighet för uppdraget.

9.2 Prövning enligt punkt 9.1 av ombuds lämplighet görs av Svensk Försäkrings Nämnd för Rättsskyddsfrågor.

9.3 En förutsättning för att den försäkrade ska få anlita ombud enligt punkt 9.1 är att ombudet förbundet sig att i händelse av tvist godta Svensk Försäkrings Nämnd för Rättsskyddsfrågor prövning av hans arvode och övriga kostnader.

9.4 Vi har rätt att hos Sveriges Advokatsamfund påkalla skiljedom rörande skäligheten av advokats arvode och kostnader eller låta arvode och kostnader prövas i Svensk Försäkrings Ombudskostnadsnämnd.

9.5 I tvist eller mål utomlands har vi rätt att bestämma vilket ombud som ska anlitas.

10. Högsta ersättning

Vid varje tvist eller brottmål kan ersättningen högst uppgå till fem prisbasbelopp.

Endast en tvist anses föreligga om

- flera tvister avser samma angelägenhet
 - yrkandena stöder sig på väsentligen samma händelser och omständigheter.
- Således kan en tvist föreligga även om yrkandena inte stöder sig på samma rättsliga grund.

11. Självrisk

Vid varje skadetillfälle tillämpas självrisk med 20 procent av prisbasbeloppet samt 20 procent av skadekostnaden som överstiger 20 procent av prisbasbeloppet.

H. Tilläggsförsäkring – Bedrägeri

1. Vad försäkringen gäller för

1.1 Försäkringen gäller för personbil, lätt lastbil, lastmaskin (hjul- eller bandburen) och gaffeltruck som försäkringstagaren äger eller som är mottagna i kommission.

1.2 Försäkringen gäller till skydd för försäkringstagaren, vid skada på fordonet då låntagaren orsakat skada genom försäkringring, undandräkt, olovligt förfogande eller bedrägeri. Försäkringen gäller också för sådant brott mot villkoren som låntagaren gjort sig skyldig till utan försäkringstagarens vetskap eller medgivande.

1.3 Försäkringen gäller för skada genom brott som skett (förövats) inom Sverige.

2. Vad försäkringen inte gäller för

Försäkringen gäller inte

- för skada för vilken ersättning kan erhållas genom annan försäkring eller trafikskadeersättning
- om låntagaren är omyndig eller saknar gällande körkort
- om låntagaren är utländsk medborgare och saknar gällande svenskt körkort
- för den del av skadan som kan ersättas av låntagarens egna medel
- om läsbar fotokopia av låntagarens gällande körkort saknas. Personen som lånar fordonet ska överensstamma med foto, personnummer och namnteckning på körkortet
- om låntagaren är anställd av försäkringstagaren
- vid utlåning mot ersättning.

3. Självrisk

Självrisken är 20 procent av skadekostnaden.

I. Allmänna bestämmelser

För försäkringen gäller försäkringsvillkor, försäkringsbrev samt försäkringsavtalslagen.

1. Information om Folksams behandling av personuppgifter

Folksams verksamhet är försäkringar. Verksamheten står under tillsyn av Finansinspektionen. Huvudansvarig för behandlingen av dina personuppgifter är det Folksambolag som du har avtal med.

Uppgifterna används för förvaltning av ditt avtal och för ändamål som är nödvändiga i försäkringsverksamheten, såsom till exempel premieberäkning, statistik, marknadsföring och förebyggande av skador. Uppgifterna behandlas med sekretess, i enlighet med Folksams etiska regler.

Dina adressuppgifter och enkla grundläggande uppgifter om ditt avtal hanteras i ett för Folksambolagen gemensamt kundregister för rationell administration; bland annat automatisk adressuppdatering, samordning av information till dig och marknadsföring. Om du upptäcker felaktigheter i registrerade uppgifter vänder du dig till kundtjänst vid ditt närmaste Folksamkontor.

För utdrag ur Folksams register skriver du till: Registerutdrag, Folksam, 106 60 Stockholm.

2. Skaderegistrering

För att minska försäkringsbolagens kostnader för ersättning som baseras på oriktiga uppgifter använder vi oss av ett för försäkringsbranschen gemensamt skadeanmälningsregister (GSR). Registret används endast i samband med skadereglering.

Personuppgiftsansvarig för registret är Skadeanmälningsregister (GSR) AB. Box 24171, 104 51 Stockholm. Registret följer personuppgiftslagen.

När en skada anmäls till oss, anmäls denna (skadetyper, skadedatum, skade-, organisations- och personnummer) även för registrering i GSR. Det innebär att vi får reda på om du tidigare anmält någon skada hos något annat försäkringsbolag.

Vi äger rätt att i det för försäkringsbranschen gemensamma skadeanmälningsregistret (GSR) registrera anmälda skador i anledning av denna försäkring.

3. Avtal och premie

3.1 Försäkringen gäller från och med den dag som anges i försäkringsbrevet. Tecknas försäkringen samma dag som den ska börja gälla, gäller den från och med det klockslag den tecknades.

3.2 Försäkringen förnyas automatiskt för ett år i sänder om inte uppsägning har gjorts av dig som försäkringstagare eller av oss. Den förnyade försäkringen börjar löpa när tiden för den tidigare försäkringen går ut. Vill du istället säga upp försäkringen från huvudförfallodagen behöver du inte ange någon särskild anledning. Uppsägning från vår sida när du begär förnyelse kräver däremot särskilda skäl enligt försäkringsavtalslagen. Tecknar du försäkring för din bil i annat försäkringsbolag förnyas inte försäkringen.

3.3 Du kan säga upp försäkringen under försäkringstiden om det föreligger viss anledning som anges i försäkringsavtalslagen, till exempel om behovet av försäkring upphör eller liknande omständighet inträffar. Du får också säga upp försäkringen vid skada att upphöra inom 14 dagar.

Från vår sida kan vi säga upp försäkringen under försäkringstiden bara om du eller den försäkrade grovt åsidosatt era förpliktelser mot oss eller om det finns synnerliga skäl.

Om försäkringen sagts upp av dig eller oss, får du tillbaka den del av premien som du har rätt till.

3.4 Försäkringen och premien bygger på de uppgifter som du har lämnat oss. Vid premieberäkningen tar vi hänsyn till bland annat följande faktorer; vilken fordonsgrupp du har, antal fordonsår, var företaget är beläget och antal anställda, och ditt tidigare skaderesultat. För fordonslager gäller högsta värde under försäkringsåret och ditt tidigare skaderesultat.

Vi har rätt att begära uppgifter från dig som påverkar din premie. Får vi inte in begärda uppgifter beräknas premien utifrån av oss förutbestämda regler.

4. Upplyningsplikt

När du vill teckna, utvidga eller förnya försäkring ska du på vår begäran lämna upplysningar som kan ha betydelse för frågan om försäkringen ska meddelas. Du ska ge riktiga och fullständiga svar på våra frågor.

Om du inser att vi tidigare haft oriktiga eller ofullständiga uppgifter om förhållanden av uppenbar betydelse för riskbedömningen ska du utan oskäligt dröjsmål rätta uppgiften.

5. Riskökning

5.1 Du ska utan oskäligt dröjsmål anmäla till oss om ett förhållande som har angetts i avtalet och som är av väsentlig betydelse för risken ändras.

5.2 Om du uppsåtligt eller av oaktsamhet eftersatt din upplysningsplikt enligt punkt 4 eller anmälningsplikt enligt punkt 5.1 kan ersättningen sättas ned i fråga om varje försäkrad efter vad som är skäligt med hänsyn till den betydelse förhållandet skulle ha haft för vår bedömning av risken, det uppsåt eller den oaktsamhet som har förekommit och övriga omständigheter.

5.3 Ändring av premie och andra villkor kan vi normalt bara göra i samband med förnyelse av försäkringen. Om vi vill göra sådan ändring meddelar vi dig senast i samband med att vi sänder dig premiekravet så du har tid att bestämma dig om du vill godta ändringen eller låta försäkringen upphöra.

Sådan premieändring som beror på ändrat riskförhållande, till exempel adressändring eller höjning av värde på fordonslager, har vi rätt att göra omgående.

5.4 Premie för nytecknad försäkring ska betalas inom 14 dagar, eller enligt separat avtal, efter den dag då vi sände dig premiekravet. Detsamma gäller tilläggspremie på grund av att försäkringen ändrats under försäkringstiden.

Premie för förnyad försäkrings behöver inte betalas tidigare än en månad från den dag då vi sände dig premiekravet. Om premieperioden är högst en månad ska premien dock betalas på periodens första dag.

5.5 Om premien inte betalas i rätt tid och dröjsmålet inte är av ringa betydelse skriver vi och säger upp försäkringen att upphöra 14 dagar därefter. Samtidigt påminner vi dig om att om du betalar inom 14 dagar så fortsätter försäkringen att gälla.

Är det fråga om obetald tilläggspremie får vi räkna om försäkringstiden för den ändrade försäkringen med hänsyn till den premie som du tidigare betalat.

5.6 Betalar du premien efter det att försäkringen har upphört på grund av underlåten betalning anser vi att du har begärt ny försäkring från och med dagen efter den då premien betalades.

Vi underrättar dig inom 14 dagar om vi inte vill bevilja ny försäkring.

5.7 Har du hindrats från att betala premie i rätt tid på grund av att du blivit svårt sjuk, berövats friheten eller inte fått ut lönen eller pensionen från din huvudsakliga anställning eller liknande hinder, fortsätter försäkringen ändå att gälla. Men den upphör om premie inte betalas inom en vecka efter det att hindret fallit bort och i vart fall när tre månader gått från den dag premien skulle ha betalats.

5.8 Skulle vi av någon anledning säga upp försäkringen men du får vårt brev för sent på grund av omständigheter som du inte kunnat råda över, upphör försäkringen först en vecka efter det du fått brevet. Försäkringen upphör dock alltid tre månader efter avsändandet och detta gäller även om brevet inte kommer fram.

5.9 Vi kan överlåta en fordran på obetald premie till Trafikförsäkringsföreningen.

6. Dubbelförsäkring

Har samma intresse försäkrats mot samma fara hos flera bolag, är varje bolag ansvarigt mot den försäkrade som om det bolaget ensamt hade beviljat försäkring.

Du har dock inte rätt till högre ersättning från bolagen än vad som sammanlagt svarar mot skadan.

Är summan av ansvarsbeloppen större än skadan, fördelas ansvarigheten mellan bolagen efter förhållandet mellan ansvarsbeloppen.

7. Avdrag på ersättning

7.1 Aktsamhetskrav

Försäkringen ger dig ett långtgående skydd vid skada. Du måste dock själv medverka till att skada inte inträffar. I villkoret finns några krav på aktsamhet som du måste följa för att inte riskera avdrag på ersättningen. Hur vi beräknar avdraget framgår vid respektive aktsamhetskrav i villkorstexten.

Hänsyn tas till den betydelse förfarandet haft för skadan eller dess omfattning och till omständigheterna i övrigt.

7.2 Framkallande av försäkringsfall

Försäkringen gäller inte för dig om du framkallat skadan uppsåtligen eller, i den mån du uppsåtligen förvärrat följderna av en skada.

Om skadan uppkommit eller dess följder förvärrats genom grov vårdslöshet från din sida kan vi göra avdrag på ersättningen. Detsamma gäller om du annars måste antas ha handlat eller underlåtit att handla i vetskap om att detta innebar en betydande risk för att skadan skulle inträffa. Avdraget kan i allvarliga fall leda till att du inte får någon ersättning alls.

8. Räddningsplikt

När en skada inträffar åligger det varje försäkrad att efter bästa förmåga begränsa dess omfattning till exempel larma brandkåren vid brand och försöka rädda hotad egendom i den mån det kan ske utan fara. Rimlig kostnad för åtgärd att hindra följderna av en skada som hänt ersätts av oss vare sig åtgärden lyckats eller inte, i den mån du inte har rätt till ersättning från annat håll.

Det nu sagda gäller även om det är fråga om att hindra en skada som omedelbart hotar att inträffa.

Däremot ersätter vi inte förebyggande åtgärder som till exempel kostnad för låsbyte vid förlust av bilnyckel. Har du uppsåtligen åsidosatt dina skyldigheter att vidta räddningsåtgärder kan vi göra avdrag på ersättningen efter vad som är skäligt med hänsyn till omständigheterna. Detsamma gäller om du har åsidosatt dina skyldigheter med vetskap om att det innebar en betydande risk för att skadan skulle inträffa eller annars genom grov vårdslöshet.

9. Identifikation med den försäkrade vid tillämpning av punkt 7

Med ditt handlande likställs handlande av den som med ditt samtycke har tillsyn över den försäkrade egendomen.

10. Undantag från bestämmelserna om avdrag enligt punkterna 5.2 och 8 samt vid brott mot aktsamhetskrav

Vi gör inget avdrag vid

- ringa oaktsamhet
- handlande av någon som var allvarligt psykiskt störd eller som var under tolv år
- handlande som avsåg att förebygga skada på person eller egendom i sådant nödläge att handlandet var försvarligt.

11. Återkrav

I samma utsträckning som vi har betalat ersättning för skada övertar vi din rätt att kräva ersättning av den som är ansvarig för skadan.

För trafikförsäkring gäller, att i samma utsträckning som vi har betalat ersättning, har vi enligt trafikskadelagen rätt att kräva tillbaka ersättning av den som vållat skadan med uppsåt eller genom grov vårdslöshet eller genom vårdslöshet i förening med rattfylleri eller grovt rattfylleri.

Dessutom kan vi enligt trafikskadelagen framställa återkrav mot innehavare av järnväg eller spårväg samt mot den som är ansvarig för skada enligt lagen om produktansvar.

Om vi förskotterar pengar eller ställer betalningsgaranti måste du betala tillbaka om det visar sig att du inte hade rätt till ersättningen från försäkringen.

12. Lag, garanti, annat åtagande

Försäkringen gäller inte för skada som leverantör eller annan ansvarar för enligt lag, garanti eller liknande åtagande. Försäkringen gäller dock om den försäkrade kan visa att den som gjort åtagandet inte kan fullgöra detta.

Har du vid köp av egendom tecknat särskild försäkring, så gäller din bilförsäkring endast i den mån ersättning inte lämnas genom den särskilda försäkringen.

13. Krigsskador

Försäkringen gäller inte för skada som har samband med krig, krigsliknande händelser, inbördeskrig, revolution, upplopp eller uppror.

Om skadan hänt utanför Sverige tillämpar vi inte undantaget för krigsskador inom tre månader efter oroligheternas utbrott. Förutsättningen för att försäkringen ska gälla är dock att bilen fanns i det drabbade området vid utbrottet och oavbrutet fram till den dag skadan inträffade. Dessutom får du inte ha tagit del i oroligheterna eller tagit annan befattning med dem som rapportör eller dylikt och inte heller låtit någon annan använda bilen för sådana ändamål.

Under samma förutsättningar betalar vi också förlust av bil som konfiskerats eller måste lämnas kvar vid evakuering eller internering.

14. Atomskador med mera

Ersättning lämnas inte för skada vars uppkomst eller omfattning har samband med atomkärnprocess.

Försäkringen gäller inte heller för skada genom spridande av biologiska, kemiska eller nukleära substanser i samband med terrorhandling.

Med terrorhandling avses en skadebringande handling som är straffbelagd där den begås eller där skadan uppstår, och som framstår att vara utförd i syfte att

- allvarligt skrämja en befolkning
- otillbörligen tvinga offentliga organ eller en internationell organisation att genomföra eller avstå från att genomföra en viss åtgärd eller
- allvarligt destabilisera eller förstöra de grundläggande politiska, konstitutionella, ekonomiska eller sociala strukturerna i ett land eller i en internationell organisation.

15. Dammbrott

Försäkringen gäller inte för skada vars uppkomst eller omfattning har direkt eller indirekt samband med dammbrott.

16. Preskription

16.1 Du förlorar din rätt till försäkringsersättning eller annat försäkringsskydd om du inte väcker talan mot oss inom tio år från tidpunkten när det förhållande som enligt försäkringsavtalet berättigar till sådant skydd inträdde. Om du framställt ditt anspråk till oss inom den tid som angetts här har du dock alltid sex månader på dig att väcka talan mot oss, räknat från det att vi har förklarat att vi har tagit slutlig ställning till anspråket.

16.2 Trafikskadelagen

Du förlorar din rätt till ersättning om du inte väcker talan mot oss inom tio år från skadehändelsen. Om du begär omprövning enligt 5 kap 5 § skadeståndslagen får talan dock väckas inom tre år från tidpunkten när det förhållande som ligger till grund för omprövningsyrkandet inträdde. Om du vill ha ersättning och har anmält skadan inom tio år eller begärt omprövning enligt 5 kap 5 § skadeståndslagen är fristen att väcka talan alltid minst sex månader från det att vi har förklarat att vi tagit slutlig ställning till anspråket. Om talan inte väcks i rätt tid går rätten till ersättning förlorad. Talan får väckas senare än tio år endast om det finns synnerliga skäl. Vid bedömningen ska det särskilt beaktas om du har varit förhindrad att framställa anspråket i tid.

J. Om skada inträffar

1. Anmäl till oss vad som hänt så snart som möjligt. Ta gärna första kontakten med oss per telefon. Telefonnummer framgår av ditt försäkringsbrev.

2. Stöld, tillgrepp av forskaffningsmedel, skadegörelse eller skada som orsakats av annat okänt motorfordon ska också anmälas till polisen på den ort eller i det land där händelsen inträffade.

För vår bedömning i ersättningsfrågan är vi bland annat beroende av vad som framgår av polisprotokollet. Du ska därför medverka i polisutredningen genom att lämna alla uppgifter du har. Lämna oss en kopia av polisanmälan.

3. Skada som har hänt när bilen transporterats på annat färdmedel ska också anmälas till transportföretaget.

4. För att vi ska kunna bedöma ditt ersättningskrav måste du ge oss de upplysningar och handlingar som vi behöver såsom inköpskvitton, läkarintyg och så vidare. Du är också skyldig att medverka till besiktning som vi vill utföra i anledning av inträffad skada.

5. Om du bryter mot bestämmelserna i punkt 1–4 ovan och försummelsen medför skada för oss kan vi göra avdrag på ersättningen. Avdrag görs efter vad som är skäligt med hänsyn till omständigheterna. Vid ringa oaktsamhet görs inget avdrag.

6. Om du eller någon annan som begär ersättning vid skada uppsåtligen eller av grov vårdslöshet lämnar oriktiga uppgifter, förtiger eller döljer något av betydelse för bedömningen av rätten till ersättning kan vi göra avdrag efter vad som är skäligt med hänsyn till omständigheterna.

7. Reparation ska i förväg godkännas av oss. Våra anvisningar ska följas vid valet av reparatör, reparationsmetod och material.

För försäkringen gäller vissa miljötaganden. Dessa framgår av punkterna 9.2 i E1. Egen-
domsförsäkring.

Du ska som ägare till bilen, efter vårt medgivande, beordra reparation samt godkänna eller reklamera utfört arbete.

Återbetalning vid förskott

8. Om vi förskotterar pengar eller ställer betalningsgaranti för någon typ av kostnader måste du betala tillbaka om det visar sig att du inte hade rätt till ersättning från försäkringen.

Dröjsmålsränta

9. Vi strävar efter att betala skador så snart det går och i de fall utredningen drar ut på tiden kan vi betala ersättning i förskott. Skulle det ändå, trots att du gjort vad som åligger dig, dröja mer än en månad innan du får ersättning får du ränta på det belopp du är berättigad till. Tidpunkten för betalning kan dock förskjutas i vissa situationer som anges i försäkringsavtalslagen.

Dröjsmålsräntan beräknas enligt 6 § räntelagen. Medan vi väntar på polisutredning eller värdering får du istället ränta enligt Riksbankens referensränta. Även sådan ränta beräknas från den tidpunkt som anges i första stycket. Vi betalar inte ut räntebelopp som understiger 200 kronor.

Force majeure

10. Försäkringen gäller inte för förlust som kan uppstå om skadutredning, reparationsåtgärd eller betalning av ersättning fördröjs på grund av krig, krigsliknande händelser, inbördeskrig, revolution eller uppror eller på grund av myndighets åtgärd, strejk, lockout, blockad eller liknande händelse.

K. Vid frågor om försäkring eller skador

Kundservice

Kontakta Folksam Företagssupport på telefon 08-772 86 35.
För öppettider se folksam.se
E-post foretag@folksam.se

Skadeärenden

Kontakta oss vid inträffad skada. Du når oss på telefon 0771-960 960.
För öppettider se folksam.se

Folksam Jour

Inom Sverige 0771-45 00 00
Utanför Sverige +46 771 45 00 00

Hjälp utanför Sverige

Utanför Sverige kan du få hjälp av våra larmcentraler, Falck Global Assistance eller vid personskada SOS International. Kontaktuppgifter, se nedan.

Falck Global Assistance

Box 44024
100 73 Stockholm
E-post folksam@falcktravelcare.se
Telefon +46 8 587 717 76
Fax + 46 8 587 717 62

SOS-International

Nitivej 6
DK-2000 Frederiksberg
Denmark
E-post sos@sos.eu
Telefon +45 70 10 50 50
Fax +45 70 10 50 56

L. Om vi inte skulle komma överens

Vi vill att du ska vara nöjd

Det är viktigt att det finns en väl fungerande klagomålshantering för att du som kund ska kunna få dina intressen tillgodosedda.

En god hantering av klagomål ger Folksam en möjlighet att fånga upp problem samt att vidta förebyggande åtgärder.

Vänd dig först till oss på Folksam

Missförstånd eller oenigheter kan ofta klaras upp på ett enkelt sätt. Ta därför först kontakt med den som handlagt ditt ärende. Om du ändå inte blir nöjd så kan du kontakta handläggarens närmaste chef. Om du skulle vilja gå vidare med ditt ärende, har du rätt att få det prövat. Det finns olika möjligheter, beroende på vilken typ av försäkring du har.

Kundombudsmannen Folksam

Du som är kund i Folksam har möjligheten att få ditt ärende omprövat av Kundombudsmannen som är oberoende i förhållande till Folksams organisation.

Kundombudsmannen omprövar de flesta ärenden rörande försäkring, skadefrågor och sparande. Om du inte är nöjd med Folksams slutliga beslut kan Kundombudsmannen göra en opartisk bedömning av ditt ärende. Efter det att Folksam har lämnat sitt slutliga beslut har du ett år på dig att göra en anmälan till Kundombudsmannen, under förutsättning att preskription inte inträtt i enlighet med vad som anges nedan i avsnittet ”Vänta inte för länge”.

Adress: Kundombudsmannen Folksam, 106 60 Stockholm
Telefon: 020-65 52 53
E-post: kundombudsmannen@folksam.se
Webb: folksam.se

Branschgemensamma nämnder

Du kan i vissa fall få ditt ärende prövat i någon av följande nämnder.

Trafikskadenämnden

Trafikskadenämnden är fristående från försäkringsbolagen och verkar för en enhetlig och skälig personskadereglering inom trafikförsäkringen. Vissa ersättningsfrågor är obligatoriska och ska alltid prövas av nämnden. Folksam hjälper dig i samband med den obligatoriska prövningen.

Det finns andra frågor där vi inte är skyldiga att inhämta yttrande. I dessa frågor kan du själv begära prövning hos Trafikskadenämnden via en särskild blankett som finns hos:

Adress: Trafikskadenämnden, Box 24048, 104 50 Stockholm
Webb: trafikskadenamnden.se

Nämnden för Rättsskyddsfrågor

Nämnden för Rättsskyddsfrågor prövar på begäran av försäkrad omfattningen av rättsskydds-försäkring, fråga om ersättningsanspråk inom rättsskydds-försäkring och trafikförsäkring och fråga om överprövning av ombuds lämplighet inom rättsskydds-försäkring och trafikförsäkring.

Du kan själv begära prövning hos Personförsäkringsnämnden och Nämnden för Rättsskyddsfrågor via en särskild blankett som finns hos:

Adress: Svensk Försäkrings Nämnder, Box 24067, 104 50 Stockholm
Telefon: 08-522 787 20
Webb: forsakringsnamnder.se

Anmälan till Nämnden för Rättsskyddsfrågor måste göras senast inom ett år efter det att du har framfört ditt klagomål till Folksam.

Domstol

Du kan få din tvist med Folksam prövad av tingsrätten. Om du har rättsskyddsförsäkring kan den ersätta en del av rättegångskostnaderna.

Konsumenternas försäkringsbyrå

Försäkringsbyrån ger kostnadsfri information och råd i försäkringsfrågor, men prövar inte enskilda försäkringstvister.

Adress: Konsumenternas försäkringsbyrå, Box 24215, 104 51 Stockholm

Telefon: 0200-22 58 00

Webb: konsumenternas.se

Vänta inte för länge

Om du väntar för länge med att få din tvist prövad kan du förlora din rätt till ersättning (preskription). Vill du undvika preskription måste du väcka talan vid tingsrätten. Du förlorar din rätt till försäkringsersättning eller annat försäkringsskydd om du inte väcker talan mot oss inom tio år från tidpunkten närdet förhållande som enligt försäkringsavtalet berättigar till sådant skydd inträdde.

Om du som privatperson anmält en skada före preskriptionstidens utgång har du alltid sex månader pådig att väcka talan från det att du fått slutligt besked från Folksam eller Kundombudsmannen.

Folksam